

Remiss av SOU 2025:58 En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen har fått en remiss för besvarande. Remissen är en statlig utredning från landsbygds- och infrastrukturdepartementet gällande ”En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa”

Hästnäringen är viktig för såväl lantbruket, landsbygden och samhället i stort. Näringen utgör en viktig del i samhällets utveckling då den finns i hela landet och har betydelse för sysselsättning, kvinnligt företagande, entreprenörskap, lantbruk och landsbygdsutveckling samt för landets krisberedskap.

Hästen är en brygga mellan stad och land liksom mellan generationer. Hästnäringen ger också möjligheter till rörelse och aktivitet för många barn och unga, men även andra åldersgrupper. Hästunderstödda insatser (HUI) är ett sätt att använda hästen som resurs för att ge positiva effekter för människors psykiska och fysiska hälsa.

Näringen är dessutom en arena för utveckling av goda ledare, inte bara inom näringen utan även till andra arbetsplatser och sektorer.

I dag är hästföretagen i flera sammanhang negativt särbehandlade i gällande regelverk, praxis och syn och de har inte alltid motsvarande villkor och förutsättningar som annat företagande inom de areella näringarna.

Det handlar bland annat om lagstiftning och tolkningar kring skattefrågor, den gemensamma jordbrukspolitiken i EU (GJP), bygglov, strandskydd, konsumentskydd vid köp av levande djur samt vissa veterinära frågor. Fortfarande finns mycket som behöver göras för att främja hästverksamheter, inte minst att likställa dess villkor med annat företagande i jämförbara branscher.

Ett konkurrenskraftigt och ökat hästföretagande förutsätter lönsamma företag. Lönsamheten bedöms dock i många fall vara svag i hästföretagen. Utan lönsamhet genererar företagen inte tillräckligt med eget kapital för att kunna återinvestera och därigenom växa och utvecklas. Hästföretagen har också sämre förmåga att genomföra investeringar genom en relativt hög belåningsgrad. Investeringsstakten riskerar därmed att inte bli tillräcklig för att kunna bibehålla eller öka hästföretagandet. Problem med lönsamhet och finansiering samt högt ekonomiskt risktagande ger också svaga incitament till modernisering och utveckling. Hästföretagare är ofta livsstilsföretagare och drivs av sitt stora intresse för häst. Det är en god grund för företagande. Samtidigt finns behov av en ökad professionalisering med ännu större fokus på affärsmässighet i verksamheterna. Kunskaper inom områden som affärsutveckling, entreprenörskap, arbetsmiljö och arbetsrätt behöver stärkas.

Syftet med utredningen är att stärka konkurrenskraften i hela hästnäringen och göra den tillgänglig för flera.

Yttrande:

Kommunledningsförvaltningen välkomnar utredningen och är positiv till utredningens utgångspunkter och de förslag som handlar om regelförenklingar. Förvaltningens bedömning är att de förslag som finns i remissen kring en stärkt hästnäring är positiva för att stärka företagande inom hästnäringen. Detsamma gäller initiativen för en ökad jämställdhet, bättre folkhälsa och ett minskat utanförskap.

Utredningen konstaterar att kommunerna har en viktig roll i att skapa likvärdiga förutsättningar för hästföretag genom ett mer inkluderande förhållningssätt till hästföretagare, såsom att bemöta dem utifrån ett företagarperspektiv och inkludera dem i näringslivsnätverk på ett mer omfattande sätt.

Kommunledningsförvaltningen delar bedömningen att det finns ett behov av att ta fram bättre system och parametrar (antal hästar, antal anläggningar) för att regelbundet kunna följa utvecklingen inom näringen.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

Att godkänna kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande.

Jirka Bärnlund Fors
Landsbygdsutvecklare/Eu-samord

Ulf Svensson
Kommundirektör

Beslutsunderlag

- *En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa*
Statens offentliga utredningar SOU 2025:58